

Les polítiques de la joventut catalana es decideixen a Catalunya

48a Assemblea General Extraordinària – 9 de novembre de 2024

El gener de 2024 el Ministeri de Joventut i Infància del govern espanyol va anunciar que impulsaria la primera llei de joventut d'àmbit estatal. Així, des del passat 6 de setembre del 2024 hi ha oberta una consulta pública prèvia de l'avantprojecte de "Llei de joventut i de justícia intergeneracional". Aquesta consulta pública restarà oberta fins al pròxim 30 de novembre, amb la possibilitat d'enviar opinions o consideracions sobre l'àmbit de la norma, la justificació de la necessitat de la norma, els objectius de la norma o sobre possibles solucions alternatives reguladores o no reguladores.

Aquest avantprojecte de llei que es proposa determina que hi haurà almenys quatre capítols, que denomina de la manera següent:

- I. Drets econòmics i cobertura social
- II. Drets democràtics i participació política
- III. Salut mental i benestar
- IV. Crisi ecosocial i drets de les generacions futures

Davant d'aquestes intencions manifestades pel ministeri de joventut i infància a través de l'Institut de la Joventut espanyol (Injuve), creiem necessari que el Consell Nacional de la Joventut de Catalunya prengui un posicionament compartit, amb la intenció de poder tenir un paper en aquest debat.

Per començar, cal tenir en compte la distribució competencial en matèria de joventut. Segons l'article 142.1 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya: "Correspon a la Generalitat la competència exclusiva en matèria de joventut, que inclou en tot cas: a) El disseny, l'aplicació i l'avaluació de polítiques, plans i programes destinats a la joventut; b) La promoció de l'associacionisme juvenil, de les iniciatives de participació de la gent jove, de la mobilitat internacional i del turisme juvenil; c) La regulació, la gestió, la intervenció i la policia administrativa d'activitats i instal·lacions destinades a la joventut."

Aquesta competència exclusiva va ser desplegada per la Llei 33/2010, de l'1 d'octubre, de polítiques de joventut. Amb l'aprovació d'aquesta llei pel Parlament de Catalunya, es van establir les bases jurídiques necessàries per a les polítiques de joventut, tot recollint la llarga trajectòria i bagatge històric que tenien a Catalunya per part de les institucions i l'associacionisme juvenil català. En aquest sentit, aquesta llei deixa poc marge al desenvolupament de polítiques específiques de joventut estatals que afectin el jovent català i és la norma principal que desenvolupa molts dels aspectes proposats per l'avantprojecte de llei estatal.

Això no impedeix que la llei catalana pugui ser actualitzada, millorada o fins i tot refeta, i en alguns aspectes certament caldria, però en cap cas ha de poder ser enquadrada en una regulació estatal atenent l'exclusivitat de la competència de joventut i la particularitat social i associativa juvenil catalana.

Encara que Catalunya tingui la competència exclusiva, resulta evident que les polítiques de joventut són transversals i moltes institucions poden afectar el nostre col·lectiu des d'àmbits diferents. En aquest sentit, tal com ha reconegut la jurisprudència, l'Estat té algunes competències (com per exemple: relacions laborals, cultura, serveis socials o fiscalitat) des de les quals incideix en la vida de les persones joves i, per tant, podria desenvolupar una política de promoció de la joventut. Ara bé, creiem que la incidència en la joventut que pot tenir l'Estat no és un motiu suficient per desenvolupar una norma estatal en aquesta matèria i es vulneri la competència exclusiva que té reconeguda Catalunya i altres territoris.

A més, observant els objectius que persegueix l'avantprojecte, si es vol millorar els drets econòmics i la cobertura social de les persones joves o revertir la crisi ecosocial, pensem que la millor manera per assolir-ho no és fer una llei de joventut. El més pertinent seria que l'estat espanyol incorpori la perspectiva juvenil a les diferents polítiques transversals on tingui la competència. Tampoc percebem una demanda generalitzada de la societat per disposar d'una llei de joventut estatal, sinó que el necessari seria que es duguin a terme les mesures que més afavoreixen els nostres interessos.

Un altre dels aspectes claus de l'avantprojecte és la participació juvenil, més enllà de la qüestió competencial i reguladora, cal tenir en compte la realitat associativa i juvenil catalana. L'associacionisme juvenil català històricament s'ha organitzat en un marc català i s'ha adaptat a la realitat social i institucional de Catalunya. Aquesta proposta de normativa estatal, per tant, per més general que sigui, suposa una amenaça per al desenvolupament d'un model associatiu català propi, atès que probablement, no es podrà adaptar a aquesta especificitat.

En conclusió, davant la més que possible invasió de competències que implicaria la norma, la no comprensió sobre la seva necessitat i l'ampli ventall de solucions alternatives per assolir els esmentats objectius, el Consell Nacional de la Joventut de Catalunya es posiciona en contra d'aquest avantprojecte de llei.

Per aquest motiu, des del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya, ens comprometem a:

- Traslladar al Ministeri de Joventut i Infància del govern espanyol el nostre posicionament i inquietuds respecte a l'avantprojecte de llei de joventut estatal.
- Sol·licitar al govern espanyol que s'aturi la redacció i la tramitació de l'avantprojecte de llei de joventut i justícia intergeneracional del govern d'Espanya.
- Demanar a tots els partits polítics que tinguin en consideració la posició del CNJC en relació amb aquesta llei.

